

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ชีวิตมันต้องเป็นไป เพราะธาตุรู้ วิญญาณนี้ไม่เคยตาย คำว่า “ธาตุรู้” สันตติมันจะเกิดของ มันอยู่อย่างนั้น มันเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็น พระโพธิสัตว์ พอปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านสร้างคุณงามความดีมา เห็นใหม่ ธรรมะมีชาติมี ตระกูล มันต้องมีชาติมีตระกูล มีการสะสม มีการบำรุงรักษามา ชาติตระกูล กิเลสมันไม่ต้อง บำรุงรักษา กิเลสมันเป็นธรรมชาติของมัน กิเลสเป็นธรรมชาติของมัน พญามารมันครอบคลุมจิต นี้จิตเวียนตายเวียนเกิดไป เวียนตายเวียนเกิดนะ

สัตว์เครื่องจรรณนะ คุณิ ในพระไตรปิฎก เวลาเขาเห็นคนทำคุณงามความดีกัน เขาอยากทำ คุณงามความดีแบบคน เพราะว่าอะไร เพราะคนมันมีกฎหมายปกครอง คนมีสังคม แต่สัตว์มันมี กำลังมากกว่า มันก็ข่มเหงกัน มันข่มเหงกัน มันมีแต่ความทุกข์ความยากนะ เวลาคนเขาเอามาเลี้ยง เขาก็ต้องเอาใจเจ้าของ เพราะกลัวเจ้าของจะไม่รัก กลัวเจ้าของจะไม่ดูแล นี่เขาอยากเกิดเป็นคนๆ นี้ความคิดของเขา เขาก็มีของเขา ฉะนั้น เวลาเราเกิดเป็นคน เราเกิดเป็นคนนี้เกิดจากอะไรละ

เวลากิเลส กิเลสมันไม่ต้องไปบำรุงรักษามัน กิเลสมันเกิดโดยธรรมชาติของมัน มันเกิด มันโดนขบไสของมัน เห็นใหม่ ขบไสมัน ทำอะไรก็ได้ตามแต่ที่มันพอใจ ถ้ามันพอใจนะ ถ้ามัน ทำ เห็นใหม่ คุณิ ที่ว่าความอยากๆ ความอยากเป็นกิเลสๆ ถ้ามันอยากทำความดีละ? มันเป็นมรรค ใจ

นี่ก็เหมือนกัน คนเรามันจะทำสิ่งใดของมัน มันก็ทำความดีของมันได้เหมือนกัน เราทำได้ เหมือนกันมันก็เวียนตายเวียนเกิด เวียนตายเวียนเกิดมาเกิดเป็นมนุษย์ ถ้าเกิดเป็นมนุษย์ เรามีสมอง เรามีการศึกษา เราศึกษาเรื่องสังขธรรม เพราะเราเกิดมาเป็นชาวพุทธ พระพุทธศาสนาสอน สอนถึง คุณงามความดี ทำดีต้องได้ดี ทำดีต้องได้ดี เราทำคุณงามความดีกัน มันมีชาติมีตระกูล มันต้อง รักษา มันต้องดูแล มันต้องดูแล

คนเรามีศรัทธา มีศรัทธาความเชื่อมาก พอมีศรัทธาความเชื่อมาก เวลาใครมาเป่าหู ใครมา
ให้ข้อมูลเท็จอย่างนี้ไปกับเขาแล้ว นี่สิ่งที่เรายังไม่มีหลักมีเกณฑ์ของเรา มันเปลี่ยนแปลงได้
ตลอดเวลา ถ้ามันเปลี่ยนแปลงได้ตลอด ทำไมต้องบำรุงรักษาล่ะ นี่มันมีชาติมีตระกูลของมัน คุณ
งามความดีมันมีชาติมีตระกูล คีล สมาธิ ปัญญา มีชาติมีตระกูลต้องบำรุงรักษา ถ้าบำรุงรักษาขึ้นมา
ครูบาอาจารย์ของเราท่านบำรุงรักษาของท่านมา

นี่ก็เหมือนกัน ความรู้สึกนึกคิดของเรา เราศึกษาธรรมๆ ธรรมขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนตรงนี้ไง ฆราวาสธรรม ถ้าเป็นฆราวาส เห็นไหม ในชาติในตระกูลใด ถ้า
ผู้ใดรู้จักประหัยคัมมัชฌ์ รู้จักบำรุงรักษาสมบัติของชาติตระกูลนั้น ชาติตระกูลนั้นจะมั่นคง ถ้า
ชาติตระกูลใดใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่ประหัยคัมมัชฌ์ ไม่บำรุงรักษาสิ่งใดเลย ไม่บำรุงรักษาสิ่งใด เรา
ทำสิ่งใดก็แล้วแต่ มันแตกกระสานซ่านเซ็นไง มันรั่วไหลไปหมด มันไม่บำรุงรักษา ถ้ามัน
บำรุงรักษา แล้วบำรุงรักษานี้มันเกิดจากอะไรล่ะ ถ้าไม่มีปัญญาจะเอาอะไรมารักษา คนต้องมี
ปัญญานะ ถึงรักษาสมบัติของเราได้

ถ้ามีชาติมีตระกูล ถ้าเขาดูแลรักษาของเขา ชาติตระกูลของเขามั่นคงของเขา ถ้าชาติตระกูล
ของเขาขาดปัญญาด้วยปัญญา เชื่อคนนั้นเชื่อคนนี่ รั่วไหลไปหมด มันจะอยู่ได้อย่างไรล่ะ? มันก็
อยู่ไม่ได้ นี่ฆราวาสธรรม ฆราวาสเขายังต้องบำรุงรักษา เขาต้องคบมิตรแท้ มิตรเทียม เทียมมิตร
มิตรจริงเป็นอย่างไร มิตรปกกลอกเป็นอย่างไร นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลา
สอน สอนฆราวาสอย่างนั้น

เวลาสอนพระ พอสอนพระนี้รู้ขมุลแล้ว เวลาสอนญาติสอนโยมเขา ทำไมต้องชาติต้อง
ตระกูล ต้องรักษา เวลาสอนพระทำไมรู้ขมุลล่ะ ทำไมอยู่โคนไม้ ทำไมไม่รักษาสิ่งใดเลย? รักษา
รักษาเพราะมันเป็นวินัย วินัยต้องรักษาเพราะเป็นของของสงฆ์ ของของสงฆ์ ของส่วนบุคคล ของ
ส่วนรวมเราใช้ เราต้องดูแลรักษา นี่รักษาเพราะอะไร เพราะใจเป็นสาธารณะไง ถ้าใจเป็น
สาธารณะนะ นี่เป็นสัพปาเยะ หมู่คณะเป็นสัพปาเยะ ทำสิ่งใดมันก็สะดวกสบายทั้งนั้นแหละ ถ้าหมู่
คณะเป็นสัพปาเยะ

ไม่เป็นสัพปาเยะ นี่เพราะอะไร เพราะมันเป็นนามธรรมแล้ว เวลาโลกเขา เวลาธรรมนี้เป็น
วัตถุ วัตถุเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย แต่ก็ต้องมีปัญญามีสมองเหมือนกัน แต่เวลาพระปฏิบัติขึ้นมา มัน
เป็นอารมณ์ความรู้สึกทั้งหมดเลย

คูตี หลวงตาท่านบอกประจำว่าสิ่งที่สัมผัสธรรมได้คือใจของเรา คือความรู้สึกรู้สึกของเรา สัมผัสธรรมได้ สิ่งในโลกเขาต้องการความมั่นคง เขาพิมพ์เป็นหนังสือ พิมพ์เป็นคำรับตำราต่างๆ ตำราถ้ามันพิมพ์ผิดมา มันก็ผิดมาตั้งแต่ต้นเลย ถ้าความรู้สึกของเรารู้สึก มันทดสอบตลอดเวลา ทดสอบด้วยอะไร? ทดสอบด้วยสติไง

ถ้ามีสตินะ มันดูแลรักษาใจของตัวเอง ถ้ามีสติทำความผิดพลาดมันจะน้อยลงเรื่อยๆ น้อยลงเรื่อยๆ จนมันจะไม่ผิดพลาดเลย ถ้ามีสติ เห็นไหม คูตี ทำงานมันก็จะผิดพลาดน้อยลง แล้ว เวลาความคิดละ อารมณ์ความรู้สึกถ้ามีสติขึ้นมา เห็นไหม ทำไมคิดแบบนี้ คิดแบบนี้คือยาพิษ ทั้งนั้น คิดแบบนี้ก็ร้อนทั้งนั้น คิดแบบนี้ก็ไม่ดีทั้งนั้นแหละ

แล้วไม่ดีทั้งนั้น ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเขาบอกให้เท่าทัน ความคิดของตัวเอง นี่ความคิดของตัวเอง แล้วเวลาบอกว่ากิเลสมันเป็นมาร เป็นมารมันอยู่ที่ไหนละ เป็นมารมันก็เป็นอนุสัยมันนอนเนื่องมากับความรู้สึกนึกคิดนี้

นี่ศึกษานะ ศึกษาตำราหมดเลยว่าพญามารเป็นอย่างนั้น ลูกมันหลานมันเป็นอย่างนั้น เข้าใจไปหมดเลย สิ่งที่เป็นกิเลสเป็นสิ่งที่ไม่ดีหมดแหละ แต่เวลามันเกิดกับเรา เราควบคุมไม่ได้ รักษามันไม่ได้เลย ถ้าจะรักษามัน ถ้ามีสติขึ้นมา นี่ยับยั้งมันแล้ว ถ้ายับยั้งมัน ถ้ามีสติปัญญาเข้าไป เห็นตัวมัน เห็นตัวมันคืออะไรละ

พอเห็นตัวมันนะ สิ่งทีอนุสัยนอนเนื่องมากับจิต ทุกคนจะว่าเราถูกต้องเราดีงามไปหมดแหละ ทำความดีๆ ทำไมมันไม่ประสบความสำเร็จ เห็นไหม ทำความดี นี่ครูบาอาจารย์ ทำความดี ขนาดไหนครูบาอาจารย์ก็บอกไม่ดีๆ มาตลอด มันไม่ดีเพราะอะไร เพราะมันยังไม่ละเอียดยัง ความดีหยาบๆ มันก็เป็นแบบนี้แหละ

เราทำสิ่งใดเรียบร้อยมันก็เป็นความดี ความดีแล้วก็นอนจมอยู่ที่นี่ใช่ไหม ทำความดีเสร็จแล้วเราไปไหนต่อ? ตายไป ทำดีแล้วไปไหนต่อ ทำความดี ทำจบแล้วอย่างไรต่อ นี่อย่างไรต่อ

นี่ก็เหมือนกัน พูดยังถ้ามีสติปัญญา ถ้าเป็นความดี ความดีหยาบๆ ถ้ามีสติปัญญามันก็ยับยั้ง ความคิดเราได้ ถ้ายับยั้งความคิดเราได้ พอจิตมันสงบเข้ามา มันก็รู้ มันปัจจัดตั้ง มันรู้ของมัน มันมีความสุข โอ๊ย! มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์นะ

กำลัง พละของเรามีเท่านี้ เราก็ว่าสิ่งนี้เป็นธรรมดาๆ แต่ครูบาอาจารย์ท่านยังดึง ความดีที่ ดีกว่านี้ยังมีอยู่ ความดีที่ดีกว่านี้ยังมีอยู่ เห็นไหม ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้ามันไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริงนะ โอ้อโฮ! มันสะเทือนมาก สะเทือนเพราะอะไร นี่สะเทือน เพราะเห็นกิเลสไง

เวลาชื่อของมันนะ เวลาชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นกิเลส สิ่งนั้นเป็นมาร สิ่งต่างๆ เป็นความไม่ดีไม่ งามกับเรา แต่มันนอนเนื่องมากับเรา อนุสัยมันนอนมากับจิต มันคิดมาร่วมกัน มันดีไปหมด นี่ สมุทัยกับจิต สมุทัยกับความคิด สมุทัยกับเรามันไปด้วยกัน ธรรมะนี่ปากเปียกปากแฉะ แต่ตัวจริง ไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น ใจ

แต่พอมันมีสติมีปัญหา พอมันสงบเข้ามา ตัวมันเป็นความจริง นี่ที่หัวใจที่มันสัมผัสธรรม ใดๆ มันสัมผัสธรรมได้ แต่กิเลสอยู่กับมัน เวลามันสงบเข้ามาแล้ว ถ้ามันจับต้อง เห็นไหม มันจับ ต้องกิเลสได้ จับต้องกิเลสได้คืออะไร? คือสักกายทิฎฐิ ทิฎฐิ ทิฎฐิยึดมั่น สักกายทิฎฐิ ทิฎฐิ ความเห็นผิด ทิฎฐิว่เราคิดดีคิดงาม คิดธรรมะ คิดต่างๆ นี่มันก็ตายเปล่าไง แต่พอสงบเข้ามา พอ มันจับต้องได้ โอ้อโฮ! มันสะเทือนมาก มันสะเทือนมากนะ

กิเลสไม่มีใครเคยเห็นหน้ามันนะ เวลาเราศึกษาตำรา นี่มันเชื้อโรค เราวิเคราะห์วิจัยเชื้อ โรคได้หมดเลย แต่เวลาอยู่ในร่างกายของคน เราวิเคราะห์ไม่ได้ เราหาต้นเหตุไม่ได้ เรารักษาคณ คนนั้นไม่ได้ จิตของเรา อวิชชามันอยู่ในใจของเรา เรารักษาของเราไม่ได้ เราดูแลของเราไม่ได้ เรา ศึกษาตำราหมดเลย มันเป็นอย่างนั้นๆ แต่มันเกิดที่ไหนดับที่ไหนเราไม่รู้ เราไม่รู้ไม่เห็นของมัน เห็นไหม

พอจิตมันสงบเข้ามา พอมันจับต้อง มันรู้มันเห็น อย่างที่เราไปหาหมอ หมอบอกว่าเราเป็น โรคเราเป็นภัย อายุขัยเรามีเท่านี้ เราตกใจหมดนะ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรายังไม่รู้ไม่เห็น เรายังนอนใจ จะอยู่อีก ๑๐๐ ชาติ จะไม่มีวันตาย จะอยู่ค่าฟ้า โอ้อโฮ! สมบัตินี้เป็นของเรา แต่เขาบอกว่าไม่กี่วันตาย นี่จบเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเห็นกิเลส มันก็เห็นอย่างนั้น เห็นกิเลส มันกำหนดวันกิเลสตายได้นะ ถ้ามันเห็นกิเลส ถ้ามันจับต้องมันได้ กาย เวทนา จิต ธรรม ถ้าจับต้องมันได้ นี่คำว่าสติปัญญา ๔ สติปัญญา ๔ ไอนันมันจีโม้ทั้งนั้นแหละ สติปัญญา ๔ นึกเอา สติปัญญา ๔ ลูบๆ คลำๆ มันก็

เป็นสติปัญญา ๔ นั้นใจเวลาศึกษาธรรมๆ นี่กิเลสมันนอนเนื่องมากับใจ มันก็เข้าไปเพราะกิเลสมันเข้ามาด้วยใจ

เข้าศึกษาในสำคัญกว่าเข้าศึกษานอก เข้าศึกษาในมันทำลายมาจากข้างในนะ นี่ก็เหมือนกัน อวิชชาความไม่รู้ในหัวใจมันอยู่ภายในหัวใจ แล้วศึกษาธรรมๆ เราว่าเป็นธรรมๆ เข้าศึกษาจากภายในมันกลมไปหมดเลยว่าเป็นธรรมๆ มันไม่รู้ไม่เห็นของมันหรอก มันไม่เป็นความจริงของมันหรอก

แต่ถ้าเราจิตสงบเข้ามา ถ้ามันรู้มันเห็นความเป็นจริงขึ้นมา มันสะท้อนใจ มันสะท้อนใจ พอสะท้อนใจแล้วมันตื่นเต้นมาก แล้วในเมื่อเข้าศึกษาจากภายในมันสำคัญมาก พอมันรู้ว่าเรารู้เท่าทันมัน มันก็หลบหลิก พอหลบหลิกไปแล้ว เออ! มันปล่อยวางไปแล้ว มันหาไม่เจอแล้ว มันไม่มีแล้ว ได้ทำลายจบสิ้นกระบวนการไปแล้ว นี่หลอกซ้ำหลอกซาก หลอกซ้ำหลอกซาก ทั้งๆ ที่ไปเจอตัวมันนะ มันยังทำของมันไม่ได้ เห็นไหม

คำว่า ชาติ ตระกูล ศีล สมาธิ ปัญญา มันขึ้นมาเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา มันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ สร้างบุญกุศลมาๆ เพราะให้จิตใจนี้เข้มแข็งนะ ถ้าจิตใจที่เข้มแข็ง ทำสิ่งใดมันมีจุดยืน ถ้าจิตใจเราอ่อนแอ มีจุดยืนอยู่ชั่วครั้งชั่วคราว ถ้าชั่วครั้งชั่วคราว ถ้าเรามีจุดยืนของเรามันคงขึ้นมา แล้วทำอย่างไรให้เป็นมัชฌิมาปฏิปทา ให้มันสัมมาทิฐิ ให้ความเห็นถูกต้องดีงาม

ถ้าถูกต้องดีงาม นี่ความถูกต้องดีงาม คุณิ ทุกคนเวลาปลุกตื่นไม่ เวลาทำอะไรทำสวนมันก็มาจากเมล็ดพันธุ์ทั้งนั้นแหละ เวลาถ้ามันเป็นกล้าก็กล้าไม่เล็กๆ พอเวลามันโตขึ้นมา มันจะแข็งแรงขึ้นมา จิตใจของเราเวลาเริ่มต้นจากไม่มีกล้า ไม่มีสิ่งใดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าการฆ่ากิเลสประเสริฐที่สุด การทำลายกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดำเนินทุกเรื่องที่ทำลายกัน แต่การทำลายกิเลสของคน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสรรเสริญมาก

แล้วสรรเสริญ เวลาเราทำลายอวิชชา ทำลายความรอกษ์ในหัวใจของเรา เราต้องใช้กำลังของเรา เวลาเราถากเราถางไปเราเคยทำไหม เราเคยเห็นไหม “สมถกรรมฐานไม่สำคัญ สมาธิไม่สำคัญ”...ก็มันไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นของมันไง

แต่ถ้าวันไหนมันรู้มันเห็นของมันนะ สถานที่สำคัญมากเลย สถานก็คือใคร นี่ความสำคัญ ตัวใจ นี่ความสำคัญ ถ้าใครมีสำนึก คนนั้นทำคุณงามความดีได้ง่าย ใครสำนึกปั๊บ ครูบาอาจารย์ คอยชี้ให้ได้ คนนั้นจะสำนึกได้ คนไม่สำนึก ไปบอกเขาผิด เขาโกรธมาก เขาโกรธ เขาหาว่าจ้อง จับผิดเขา เขาไม่พอใจ เพราะมันไม่มีสำนึก แต่ถ้ามีสำนึก สิ่งที่เขาบอกเรามันเป็นอริยทรัพย์ เราไม่รู้ เราเห็นของเรานะ นี่ขนาดเป็นภายนอก แล้วจิตถ้ามันสงบขึ้นมา มันไปรู้ไปเห็นจากภายในของมัน เห็นไหม มันมีชาติมีตระกูล มีการสั่งสม มีการกระทำ มันถึงจะเป็นความจริงขึ้นมา

แล้วถ้าเป็นความจริง ความจริงจากภายใน ความจริงมันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิจึงโก มันรู้ มันเห็นของมัน ถ้ามันจับต้องได้แล้วนี่มันจับกิเลสได้ พอจับกิเลสได้ มันขนพองสยองเกล้า โอ้ย! มันตื่นเต้นมาก

แล้วธรรมดากิเลสมันนอนเนื่องมากับใจ คูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อน อดีตชาติไปไม่มีต้นไม่มีปลาย มันมีมาอย่างนี้ มันมีมาโดยดั้งเดิม แล้วเราเพิ่งทำได้หนเดียว นี่มัน มด มดตัวน้อยๆ มันไปต่อสู้อกับช้างสาร มันจะเอาอะไรไปสู้กับเขา ธรรมะที่เราสร้างมามันยัง ล้มลุกคลุกคลานอยู่ พอมันยังป้อแป้อยู่ มันยังยืนตัวไม่ได้เลย แล้วมันจะไปสู้กับกิเลส มันจะไป วิปัสสนา มันจะไปชำระล้าง มันจะไปเช่นฆ่า มันจะเป็นพระอรหันต์นั่นนะ นี่เข้าศึกจากภายใน เข้าศึกมันจะทำให้เราล้มเหลวไป

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ท่านจะให้บ่มเพาะ บ่มเพาะ กลับมาทำความสงบนะ ให้เข้มแข็ง นะ พอเข้มแข็งขึ้นมาแล้ว ถ้ามีกำลังแล้ว คนมีกำลังจะยกสิ่งใด ทำสิ่งใด คนมีกำลังทำอะไรมันก็ ทำประสบความสำเร็จ คนเราล้มลุกคลุกคลาน ยืนยังยืนไม่ได้เลย กำลังจะคลานไปแล้วบอกว่าจะ ไปแบกหาม จะไปต่อสู้อกับใคร มันยังทำอะไรไม่ได้เลย แต่มันก็ภูมิใจเพราะสิ่งที่ว่าอาตมาเป็นรูป เวลาเป็นบุคลาธิษฐานมันก็เปรียบเทียบได้อย่างนี้ แต่เวลาเราไปทำมันไม่บุคลาธิษฐานหรอก มัน ยึดมั่นถือมั่นเป็นอย่างนั้นๆ นี่เข้าศึกจากภายในมันทำลายจากภายในใจ

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านล้มลุกคลุกคลานมาก่อน ครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติมาก่อนนะ ถ้ามัน ลองไม่รอบคอบแล้วต้องวางเลย ถ้ายังสงสัยแล้วกระทำนะ มันยิ่งไปไกล ถ้าวางเสร็จแล้วนะ ทำ ความสงบให้มันคงขึ้นมา แล้วน้อมไปดูมัน น้อมไปหามัน ถ้ามันจับต้องได้ เห็นไหม จับต้องได้ จับต้องได้ เราว่ามันเป็นโรคเป็นภัยสิ่งใด แล้วเราจะใช้ยาสิ่งใดปราบโรคภัยไข้เจ็บชนิดนั้น

เวลาเราไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันแตกต่างกันหลากหลาย เวลามันแตกต่างกันหลากหลาย เราจะใช้อะไรไปต่อสู้กับมัน ถ้าเราใช้อะไรต่อสู้กับมันนะ ถ้ามันเป็นเวทนา ถ้าปัญญาเรามั่นคง มันพิจารณาไปแล้วมันปล่อยหมด อู๋! มันแปลกประหลาดมหัศจรรย์ ไอ้ความแปลกประหลาดมหัศจรรย์ เขาบอกมันเป็นเอง มันลอยมาจากฟ้า แต่ความจริงมันเกิดจากการกระทำ มันเกิดจากมรรคทั้งนั้น มันไม่มีสิ่งใดลอยมาจากฟ้าเลย

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ถ้าเราปฏิบัติถูกต้องถึงงามแล้ว กิเลสมันต้องยุบยับไป กิเลสมันต้องหลบเลี่ยงไปเป็นธรรมดา เราก็ยังจับต้นชนปลายไม่ได้เพราะประสบการณ์เราไม่มี กลับมาทำ ความสงบอีก แล้วออกค้นหาอีก เพราะมันมีอยู่ นี่พอเวลามันปล่อยวางไปที มันไม่มี หาไม่เจอ มันหมดสิ้นไปแล้ว นี่มันหลอกลวงใจ หลอกลวงทั้งๆ ที่เป็นประโยชน์กับเรา ทั้งๆ ที่เราเป็นคนทำ ทั้งๆ ที่เรากล้มลุกคลุกคลาน ทั้งๆ ที่เราจะยืนขึ้นมานะ นี่เพราะอะไรละ

เพราะเราคุ่นชินกับมันมา ไม่มีต้นไม่มีปลายใช้ไหม ธรรมะเพิ่งเกิดฟ้าแลบ แวบ แล้วเกิดฟ้าแลบทีหนึ่งเราจะพิสูจน์อย่างไรว่าฟ้าแลบนั้นมันจะมันคง แต่สิ่งที่มันอยู่กับเรามาไม่มีต้นไม่มีปลาย ไอ้ความคุ่นชินกับใจมันมากับเราตลอด ไอ้กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันมากับเราตลอด

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีชาติมีตระกูลจะสร้างขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างขึ้นมาเป็นของของท่าน ท่านรื้อกพร้อชาติของท่านมา นี่เวลาเทศนาว่าการมา พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตรท่านทำของท่านมาเป็นสมบัติของท่าน แล้วสมบัติของท่านเราไปศึกษาเราก็ทั้ง โอ้โฮ! ต้องทำอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ รู้อย่างนั้น เป็นอย่างนี้ มันเป็นสมบัติของท่าน ไม่ใช่สมบัติของเรา ถ้าสมบัติของเรามันจะเป็นจริงขึ้นมา เป็นสมบัติของเราแล้วมันจะซึ่งใจมาก

ธรรมะอยู่ปากตาย ธรรมะอยู่ปากตาย เพราะอะไร เพราะมันจะเป็นตาย พอมันจะดีขึ้นมา มันพลิกแพลง มันหลอกแล้วละ เป็นอย่างนี้ๆ แล้วไหลตามหมดเลย เพราะใครๆ ก็ว่าเรารักตัวเอง เวลาสิ่งที่เกิดขึ้นมาเราว่าเราถูกต้องดีงาม เวลาคนอื่นมา เราบอกว่าสิ่งนั้นไม่ใช่ เขาไม่พอใจเรา เขาจะแข่งขันกับเรา เขาจะแซงหน้าเรา

ครูบาอาจารย์ท่านเป็นจริง ท่านสังเวชนะ สังเวชวิชา สังเวชความเห็นแก่ตัว สังเวชความยึดมั่นถือมั่นในใจ สังเวชมาก แต่มันเป็นเราเสียอย่างเดียว ทั้งๆ ที่พอสรรพสิ่งเป็นเรา นี่ของ

เราแล้ว เราเชื่อแล้ว นี่ขณะกำลังพิสูจน์กัน กำลังใช้ปัญญา แล้วถ้าจิตได้สำนึกมันเป็นอย่างนั้น
กิเลสมันมีหยาบมีละเอียดย่อยๆ ร้อยแปดพันเก้าไปเลย

นี่ชาติตระกูล ธรรมเราต้องจะต้องสมของเราขึ้นมา ทำดีแล้วก็แล้วกันไป ทำดีแล้วก็คือ
ความดี แต่ต้องทำความดีต่อเนื่อง นี่ก็เหมือนกัน เราทำทานแล้ว เราภาวนาแล้ว เราจะเป็นความดี
แล้ว ความดีต่อเนื่องมันเป็นอกุศลธรรม เมื่อสมุจเฉตทานแล้ว นั่นคือสิ่งที่ตายตัวแบบอกุศล
ธรรม พ้นจากความเป็น สัพเพ ชมฺมา อนาคฺต ความแปรสภาพ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ จะไม่เกิด
จากตรงนั้นอีกเลย

ถ้าไม่เกิดจากตรงนั้น เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไปนะ นี้อกุศลธรรมขั้นโศคาบัน ส่วนที่
เหนือกว่าก็ยังไม่รู้ มันก็ยังลุ่มลึกลงคลุกคลานอยู่ ถ้าเป็นสกิทาคามี อนาคามี เป็นถึงที่สุดถึงเป็นพระ
อรหันต์ขึ้นมาแล้ว อกุศลธรรมๆ คงที่ดิ่งงามไปตลอดเลย เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าเป็นอย่างนั้น นี่ชาติตระกูลเขาบ่มเขาเพาะ เขาดูแลเขารักษา เขาถนอมเลี้ยงขึ้นไป เห็นไหม แต่
ของเราทำ เราก็อำนาจนี้แหละ เราทำบุญกุศล เราทำทานของเราก็อำนาจความมั่นคงของใจ เพื่อใจให้
มันเสียดล ให้มันกว้างขวาง ให้มันยอมรับเหตุผล เวลาสิ่งใดเกิดขึ้นมากับใจของเรามันจะได้ไม่
หลงไม่ไหลไปกับเขา

นี่เราเสียดลวัตถุ แต่บุญกุศลเป็นของเรา ความมั่นคงของใจเป็นของเรา ความสัมผัสของ
จิตเป็นของเรา สิ่งนี้ถ้าไม่ฝึกไม่หัดมา มันไม่มีชาติไม่มีตระกูล ไม่มีการเติบโตมา ถ้ามันเติบโตมา
มันเป็นสมบัติกับเรา เห็นไหม นี่บุญกุศลเกิดจากที่นี่ ถ้าเรามองถึงเป้าหมายแล้ว สิ่งที่ทำแล้วจบ ทำ
ดีคือดี แล้วเราจะทำต่อเนื่องไปๆ ให้มีชาติให้มีตระกูล ให้มีคุณงามความดีฝังไปกับใจเรา เอวัง